

عنوان مقاله:

ساختار منطق مسایل و موضوع علم نزد ارسطو، فارابی، ابن سینا و ابن رشد

محل انتشار:

دوفصلنامه حکمت سینوی (مشکوه النور)، دوره 14، شماره 43 (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

نادیا مفتونی - دکتری فلسفه و کلام اسلامی و مدرس دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

حکما مسایل علم را عوارضی ذاتی موضوع علم می دانند و معمولی را که موضوع در حد آن اخذ شود یا معمولی که از جوهر و ماهیت موضوع به آن ملحق شود عرضی ذاتی می نامند. هرچند اساس این سخن، ماخوذ از ارسطو است، اما فیلسوفانی چون فارابی و ابن سینا مباحث جدیدی را پیرامون ارتباط موضوع علم با موضوع مسیله مطرح نموده اند که در آثار ارسطو به چشم نمی خورد. از آنجا که محمولات مسایل، عوارض ذاتی موضوع علم اند، موضوع علم باید در حد محمولات مسایل علم اخذ گردد. اما تطبیق قاعده عوارض ذاتی بر همه مسایل علوم خالی از صعوبت نیست. برای حل این مشکل، مفهوم عرضی ذاتی از سوی فارابی و ابن سینا با بیان های متفاوتی توسعه یافته است و بدین ترتیب موضوعات مسایل علاوه بر موضوع علم، مشتمل بر اموری همچون انواع موضوع علم، اواع موضوع علم، اعراض ذاتی موضوع علم نیز می شوند. شیخ الرییس برای تعیین مرزهای این توسعه، ملاک تخصص و واسطه در حمل را ارایه داده است. ابن رشد در تفسیر و تلخیص آثار ارسطو، توجهی به نوآوری های فارابی و ابن سینا نکرده است و سخن منسجمی در مورد این مباحث ندارد.

کلمات کلیدی:

عوارض ذاتی، محمولات ذاتی، موضوع علم، مسایل علم، ملاک حمل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/703475>

